

УДК 811.111'42

DOI: [https://doi.org/10.18524/2307-8332.2024.2\(30\).320404](https://doi.org/10.18524/2307-8332.2024.2(30).320404)

Наталія КОНДРАТЕНКО

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
доктор філологічних наук, професор,
професор кафедри прикладної лінгвістики
м. Одеса
kondr_nat@ukr.net
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-9589-7716>

Анастасія КУЗНЕЦОВА

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
магістрантка кафедри прикладної лінгвістики
м. Одеса
nastyia26kuz@gmail.com

ПРИЙОМИ КОМІЧНОГО В УКРАЇНСЬКОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ 2022–2024 РОКІВ

***Анотація.** Дослідження присвячено проблемам українського політичного дискурсу в аспекті вираження комічного. Увагу зосереджено на виявах комічного в промовах Президента України Володимира Зеленського і жартах та мемах періоду повномасштабного вторгнення рф в Україну. Простежено динаміки гумористичного дискурсу на межі перетину з політичним дискурсом. Метою є виокремлення та аналіз прийомів створення комічного в українському політичному дискурсі 2022–2024 років, зокрема в контексті мовних стратегій, що використовуються політичними лідерами, медіа та громадськими активістами в умовах війни з рф. Об'єктом дослідження є український політичний дискурс 2022–2024 років, зокрема мовленнєві практики, що містять комічні елементи, вживані в публічних виступах політичних діячів, медіа, соціальних мережах та політичних кампаніях. Предметом дослідження є прийоми створення комічного, які використовуються в політичному дискурсі України. Проаналізовано мему як полікодові вияви комічного, анекдоти та політичні жарти в текстах ЗМІ і промовах українських політиків. Доведено, що в українському політичному дискурсі комічне стало інструментом впливу на громадську думку, дозволяючи критикувати владу, висвітлювати соціальні проблеми й мобілізувати суспільство.*

***Ключові слова:** політичний дискурс, гумористичний дискурс, комічне, мем, політичний жарт, іронія.*

Актуальність теми. Сучасний політичний дискурс, особливо в умовах глобальних викликів та криз, займає важливе місце в житті кожної нації, адже він не лише відображає політичну ситуацію, але й активно впливає на свідомість громадян, під його впливом формується громадська думка. В Україні, в умовах війни з росією, особливо зростає роль політичного дискурсу, що має на меті не

лише інформування, а й підтримку морального духу нації, формування іміджу країни на міжнародній арені, а також мобілізацію громадян. Важливим елементом такого дискурсу стає використання комічних прийомів, які не лише знижують рівень напруги, але й можуть бути ефективним інструментом політичного впливу. Аналіз комічних прийомів у політичному дискурсі є надзвичайно актуальним, оскільки в умовах війни комедія та сатира стають потужними інструментами соціальної адаптації, допомагаючи суспільству зберігати стійкість і оптимізм. Використання гумору в політиці є давньою практикою, яка здобуває нове значення в часи кризи. Політичний гумор, як відображення реалій і водночас як механізм маніпулювання емоціями громадян, активно застосовується як у публічних виступах політиків, так і в медіа-просторі, соціальних мережах та інтернет-просторі.

Метою нашого дослідження є виокремлення та аналіз прийомів створення комічного в українському політичному дискурсі 2022–2024 років, зокрема в контексті мовних стратегій, що використовуються політичними лідерами, медіа та громадськими активістами в умовах війни з РФ. Для досягнення поставленої мети потрібно розв'язати такі **завдання**: визначити основні прийоми створення комічного, застосовані в політичному дискурсі; проаналізувати функції гумору та сатири в політичному мовленні; виокремити типи комічних прийомів, що використовуються в контексті інформаційної війни.

Об'єктом дослідження є український політичний дискурс 2022–2024 років, зокрема мовленнєві практики, що містять комічні елементи, вживані в публічних виступах політичних діячів, медіа, соціальних мережах та політичних кампаніях. **Предметом** дослідження є прийоми створення комічного, які використовуються в політичному дискурсі України.

Ступінь дослідження проблеми. Особливістю політичного гумору в Україні 2022–2024 років є його здатність не тільки забезпечувати емоційну підтримку, але й конструювати образи політичних лідерів, позиціонуючи їх як стійких, рішучих, готових до боротьби. Водночас комічні прийоми можуть мати функцію критики влади та виступати в ролі інструменту спротиву або навіть елементу політичної сатири, яка активно використовується опозицією для викриття недоліків і слабких місць чинної влади. Оскільки комічні прийоми можуть мати як позитивний, так і негативний вплив на громадську свідомість, їх дослідження в контексті українського політичного дискурсу є необхідним для глибшого розуміння того, як вони впливають на електорат, змінюють політичні настрої, допомагають формувати соціальні стереотипи і стратегії, а також сприяють або ускладнюють політичну мобілізацію. Зокрема, питання аналізу політичного дискурсу активно вивчаються низкою науковців, серед яких можна виділити таких українських учених, як О. Алексієвець [1], О. Билінська [4], А. Загнітко [3], Н. Кондратенко [6], Л. Нагорна [8], М. Степаненко [10], Л. Стрій [11] та багато інших. Зважаючи на це, актуальність дослідження полягає в необхідності вивчення прийомів створення комічного в українському політично-

му дискурсі в умовах війни, оскільки це дозволяє краще зрозуміти механізми політичного впливу, стратегії емоційного та інформаційного маніпулювання, а також визначити роль гумору в консолідації нації та підтримці морального духу громадян. Ґрунтовні обговорення теорій комічного були надані вченими з різних галузей, таких як філософія (Дж. Палмер) і народні дослідження (Е. Орінг). Інші зосередилися на соціальній функції комічного (М. Малкей; М. Білліг). Зі свого боку, Дж. Морреалл і В. Раскін запропонували вичерпні описи теорій комічного, висунутих вченими в різних галузях.

Викладення основного дослідження. Комічне – естетична категорія, що відображає невідповідність між недосконалим, віджилим, неповноцінним змістом явища чи предмета і його формою, що претендує на повноцінність і значущість, між важливою дією і її недосконалим результатом, високою метою і непридатним засобом. Учені давно намагаються зрозуміти феномен комічного, але оскільки суперечності про його сутність, які виникли ще в античності, не припиняються й досі. Найчастіше предметом теоретичного аналізу стає взаємовідношення комедійного об'єкта і суб'єкта, який сприймає, тобто комічне розглядається іманентно, всередині себе. Цей шлях, безумовно, значно збагатив і просунув вивчення предмета, але до сих пір точно не визначені межі терміна, немає чіткої класифікації засобів і способів творення комічного, немає єдиної теорії комічного.

В умовах російсько-української війни, починаючи з 2014 року, активно розвиваються новітні напрями сміхової культури, наприклад, меми. Серед найбільш популярних тем воєнних мемів можна виокремити історії локальних перемог, учасниками яких стають не професійні військові, а пересічні громадяни. До таких сюжетів належать випадки, коли героїчні дії здійснювали менеджер «Укрпошти», пенсіонер, який збив ворожий літак, бабуся, що за допомогою банки з балкона знищила ворожий дрон, або цигани, які викрали танк. Окрему категорію становлять меми, у яких центральними персонажами є тварини чи птахи, наприклад, «бойові гуси» (див. *мал. 1*), які, за повідомленнями російськомовних ЗМІ, нібито потрапили у двигун ворожого штурмовика, або «бойові бджоли», що напали на окупантів. Уваги також заслуговують сюжети, пов'язані з природними об'єктами, як-от Рудий ліс у зоні відчуження Чорнобиля. Значною мірою джерелом гумору стають ситуації, які викликають когнітивний дисонанс через очевидну розбіжність між діями так званої «другої армії світу» та здоровим глуздом. Гумористичний ефект цих мемів базується на іронічному осмисленні подій та нелогічності дій противника.

Сміх може дискредитувати й важливі суспільні зміни, які тільки зароджуються. Ставши об'єктом насмішки, ці погляди будуть дискредитовані ще до того, як їх запропонують публічному обговоренню. Народна культура анекдота, пісенна попкультура та поезія, наповнені різноманітними відтінками гумору (від іронії до сарказму), переносять акцент із візуальних образів на вербальні, розкриваючи комічний зміст у відповідному контексті. Значну популярність

Малюнок 1

здобули пісенні твори, які відображають окремі події та явища української дійсності в умовах повномасштабного вторгнення росії.

Гумористичний контент у сучасній українській культурі не лише викликає емоційний відгук, але й функціонує як ефективний інструмент моральної підтримки та формування національної ідентичності в умовах війни.

Актуальність традиційного жанру усної народної творчості – анекдоту – зберігається і в сучасному контексті. Його зміст безпосередньо корелює з актуальними подіями та персонами, які перебувають у центрі суспільної уваги. Залежно від цих факторів формуються відповідні тематичні анекдоти, значна частина яких спрямована на висміювання образу ворога та способів здобуття перемоги над ним. Подібно до мемів і пісень, у таких анекдотах військовослужбовці Збройних Сил України постають у героїчному амплу незламних воїнів, від яких окупанти змушені втікати з ганьбою. Наприклад, такий гумористичний діалог демонструє цю тенденцію:

– Як Ви вважаєте, що потрібно нашим ЗСУ, щоб перемогти армію рф?

– Ну... Спочатку її треба наздогнати.

Цей жанр виконує кілька важливих функцій: розряджає психоемоційну напругу, формує позитивну оцінку власних військових і висміює недоліки ворога, підкреслюючи моральну перевагу України у війні.

Окрім виправлення, запобігання змінам, приниження та дискредитації, сміх здатен розслабляти, тобто виконувати функцію розважальну. Комічна безглуздість справляє враження гри, під час якої відпочиваєш від розумової втоми. «Давайте від них відпочинемо», – сказав В. Зеленський в агітаційному відеоролику. Це розслаблення як ефект комічного може послабити здатність аудиторії мислити критично.

О. Ненько, аналізуючи політичний дискурс, послуговується терміном «гумористичний дискурс політики», під яким пропонує розуміти «смісловий світ, що втілює когнітивні, аксіологічні та афективні виміри політичної свідомості та дає змогу сформуванню уявного образу соціо-політичного простору, що про-

тидіє впливу гегемонічних значень політичного дискурсу» [9, с. 75]. Авторка вважає його основними рисами «неочікуване зрощення опозитивних схем інтерпретації явищ політики і влади та наявність гумористичного ставлення до них» [9, с. 76].

Сміх у політичному дискурсі виконує складну та багатозначну роль [2]. Він може використовуватись як інструмент для дискредитації опонента, захисту консервативних традицій чи утвердження усталених норм. Разом із тим, сміх здатен висвітлювати проблеми, що турбують суспільство, маркуючи ті сфери, де накопичилося громадське незадоволення. Сміх може також сприяти розслабленню аудиторії, знижуючи критичне сприйняття і потенційно гальмуючи процеси соціальних змін. У цьому контексті сміх є подвійним явищем: він може виступати як механізм впливу на свідомість та поведінку, так і спосіб відпочинку від серйозних проблем, створюючи тим самим ілюзію вирішення конфліктів. Можна впевнено стверджувати: комічне – ефективний засіб боротьби за прихильність та увагу аудиторії. Н. Кондратенко зазначає, що «потрактування політичного гумору як стратегії спілкування в українському політичному дискурсі має різноманітні форми втілення: політичні анекдоти, політичні карикатури і колажі, політичні епіграми та шаржі, політичні частушки і куплети, політичні гостроти і жарти» [5, с. 115].

Зважаючи на це, можна стверджувати, що комічне в політичному дискурсі є складним і багатогранним явищем, що виконує низку важливих соціальних і культурних функцій. Його роль виходить далеко за межі простого розважання: комічне може служити потужним інструментом для впливу на громадську думку, формування політичних поглядів і навіть зміну соціальних норм. У контексті сучасної української політики, особливо в умовах воєнного часу, сміх стає важливим засобом комунікації, здатним не лише відобразити настрій суспільства, а й підкреслити його невдоволення, критикувати владу та висвітлювати соціальні проблеми. Водночас, комічне в політичному дискурсі може бути двосічним мечем: воно здатне як мобілізувати людей на дії, так і заважати критичному осмисленню дійсності, створюючи ілюзію безпечного простору. На думку К. Лебідя, «сміхова культура України воєнного часу виконує дуже важливу функцію – допомагає громадянам позбутись негативної енергії та спрямувати свої зусилля не на злість і сум, які руйнують людину зсередини, а на повернення душевного комфорту, внутрішньої сили. Тематика творів різних жанрів: мемів, анекдотів, віршів та пісень тощо сприяє формуванню позитивного героїчного образу захисників, на яких можуть сподіватись у боротьбі за свободу пересічні люди» [7, с. 93].

Український гумор в умовах війни став особливим засобом для підтримання бойового духу. Його використання в кризових ситуаціях допомагає адаптуватися до реальності, де негативні новини можуть придушувати волю до опору. Прикладом можна навести мем із футболками «Я пережив Київ» висміює невдачу росіян і дає українцям можливість відчути перемогу навіть у жартівли-

вому контексті. Гумор, що використовує образи поразки ворога, ставить акцент на українському героїзмі та стійкості, перетворюючи кожну перемогу, навіть таку маленьку як збереження столиці, на важливий культурний і символічний момент, напр.: *Путін каже «Заберемо Київ за 3 дні», українці відповідають: «Добре спробували!»*.

Із розвитком воєнних подій населення не забувало реагувати на жодну з них, зберігаючи почуття гумору. Це і не дивно, бо використання гумору як механізму стійкості підвищує моральний дух. Така реакція сприяє відчуттю єдності та боротьби.

Пригадаймо меми із трактором, коли роми захопили російську техніку, і «гопники Києва», які «віджали» БТР у росіян (див. мал. 2), створюють іронічний контекст, де слабкість і нерішучість російських окупантів висміюється через гумор. Українці, які символізують стійкість, використовують навіть таку «незначну» техніку, щоб протистояти потужному ворогу. Цей факт і став основою для анекдотів, напр.: *Прокинулась мураха, вилазить з-під російського танку і каже: «Що тільки по п'яні додому не притягнеш»*.

Малюнок 2

Вислови із пропозицією російським солдатам «покласти насіння в кишені» з метою «пророщування соняшників» під час їхньої смерті підкреслює глибоке патріотичне ставлення до боротьби з агресором, що є невід'ємною частиною культурної ідентичності (див. мал. 3). Він демонструє, як нація використовує гумор, зокрема і чорний, як відповідь на насильство і війни, перетворюючи трагічні обставини на зброю моральної підтримки.

Українці також не забувають спрямовувати «гумористичну атаку» і на президента – вони висміюють популярність Зеленського серед українців, порівнюючи його з релігійною постаттю (див. мал. 4). Ідея «Ісуса України» підкреслює надмірну ідеалізацію і, водночас, саркастично ставить під сумнів реальні

Малюнок 3

Малюнок 4

досягнення. Це є іронічне порівняння, де Зеленський зображений як «спаситель», навіть якщо його дії не завжди були бездоганними чи ідеальними.

В промовах В. Зеленського було також знайдено велику кількість гумористичних засобів, напр., історія про бабусю, яка збила дрон банкою з помідорами. Коментуючи цю подію, він використовував гіперболізацію реальності, де «звичайна людина», на перший погляд, «неозброєна» та «слабка», раптово стає героєм (див. мал. 5).

Малюнок 5

Гіпербола є дієвим засобом для висміювання затримок і бездіяльності, особливо коли проблема свідомо роздувається до абсурдного масштабу. У такому контексті навіть незначна затримка або нерішучість подається як нескінченно тривалий процес, наче якийсь проєкт розтягується на століття або вимога за-

вершити роботу виглядає майже фантастичною. Наведемо приклад: у мемах про затримання політиків: Коломойський, Шуфрич, Кива та інші політики стали героями мемів, коли потрапили під слідство. Приклад іронії у підписі під зображенням Коломойського: *Я мав лише пару мільйонів, а не цілу Україну*. Тут перебільшення використовуються для створення абсурдного контрасту між злочинною діяльністю і спробами політиків зменшити відповідальність, що виглядає комічно і нереалістично. Інший приклад: *І все це завдяки акулі, яка з'їла росіянина!* Перебільшення та вигадана ситуація із «акулою» створюють саркастичний контекст, що висміює не лише реальність, а й міфічні образи у медіа, де реальні загрози часто перекручуються і стають частиною абсурдних наративів (див. мал. 6).

Іронія, що ґрунтується на контрасті між заявами та реальними результатами, дозволяє показати, як пафосні обіцянки, заяви про успіхи чи самовихвалення політиків суперечать реальним підсумкам, часто навіть невдачам. Такий прийом не лише викликає саркастичну посмішку, але й допомагає аудиторії критично оцінювати обіцянки, які залишаються без виконання. Іронія в такому контексті стає інструментом для викриття розбіжності між словами й діями, підкреслюючи нещирість чи формальність обіцянок, що стимулює сприймати ситуацію більш реалістично й критично. Наприклад, у мемах про обіцянки президента стосовно перемоги: *Головне – не забути пообіцяти перемогу до кінця 2023 року*. Перемога перетворюється на формальність, а реальні досягнення відсуваються через політичну риторику, тому висловлювання і викликає саркастичну реакцію.

Реакції на «допомогу» союзників також багаті на іронічні вислови – вони часто проявляється у повідомленнях українських політиків чи ЗМІ, коли вони підкреслюють «великий» внесок іноземної допомоги, що насправді є недостатнім для серйозних змін (див. мал. 7).

Перебільшення за допомогою метафор дає змогу зобразити ситуацію в комічному, абсурдному або несерйозному вигляді. Наприклад, *Мем про зимову допомогу: «Холодно? Не біда! Вже п'ять контейнерів теплої допомоги на під-*

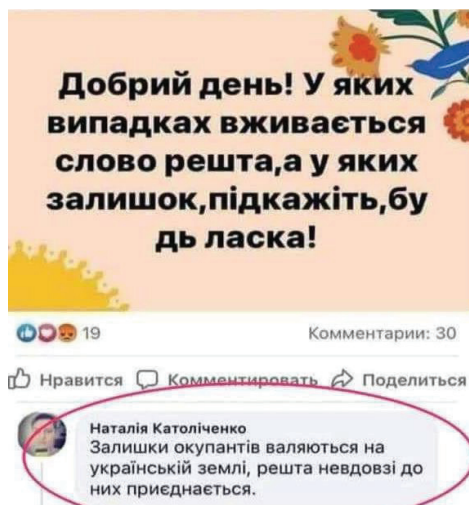
Малюнок 6

Малюнок 7

ходи! – А, ні, це надійде до квітня». Іронія виражена через метафору «тепла допомога», що в реальності є затриманою, абсурдно відкладеною допомогою, яку звичайно не можна вважати адекватною для термінових потреб. *Європейці, що це зробите для нас, окрім фінансової допомоги, яку ми повернемо вам через сто років?* Ця метафора підкреслює обмеженість допомоги у вигляді фінансової підтримки, яка виявляється мало корисною на тлі реальних бойових потреб.

Гіпербола та гротеск – ефективні засоби вираження сарказму, які допомагають підкреслити недолугість або нереальність певних явищ, доводячи їх до крайнощів. Гротеск створює комічний ефект, подаючи ситуації або персонажів у перебільшеному, спотвореному вигляді, що дозволяє акцентувати на їхній безглузді. Наприклад, саркастичний коментар на тему гучних заяв про перемоги може виглядати так: *Мабуть, їхній план – захопити світ за допомогою відступів!* Це не просто висміює ситуацію, а й підкреслює, що вона настільки далека від логіки, що стає абсурдною. Цей прийом відображено і в мемах (див. мал. 8).

Малюнок 8

Абсурдність як інструмент сарказму посилює цей ефект, доводячи ситуацію до крайності, де вона стає цілком нереалістичною та безглуздою. Наприклад, *Так, вони «вчать» нас «правильного шляху», але хто там їх слухає, крім їх самих?* Підкреслюється абсурдність ідей, які нав'язуються росією, і виводиться на поверхню іронічне питання – чи є взагалі хтось, хто ці «вчення» слухає. Такий сарказм знижує вагу російської пропаганди і демонструє її безсилля.

Висновки і перспективи дослідження. Український політичний дискурс у сучасних умовах війни демонструє динамічність і здатність адаптуватися до викликів, поєднуючи серйозність і критичний аналіз із комічними формами вираження. Прийоми комічного, такі як гумор, іронія, сатира та сарказм, відіграють багатовимірну роль у цьому процесі. Комічне в політичному дискурсі є не лише інструментом комунікації, а й важливим елементом боротьби за національну ідентичність, підтримку морального духу та мобілізацію суспільства в умовах війни. Воно сприяє критичному осмисленню реальності, водночас допомагаючи зберігати згуртованість і витривалість українців. Перспективами дослідження є аналіз лінгвальних засобів, спрямованих на подолання страху й агресії в умовах російсько-української війни.

Література

1. Алексієвцев, О. (2012). Історія та сучасність політичної лінгвістики. *Україна – Європа – Світ : міжнародний збірник наукових праць*. Вип. 9. С. 248–255.
2. Блинова, І. А., Зернецька, А. А. (2021). Гумор як різновид комічного: критерії виокремлення, теорії реалізації і засоби вираження. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Серія: Філологія. Журналістика. Т. 32 (71), № 1. С. 35–43.
3. Загнітко, А. П. (2008). *Основи дискурсології*. Донецьк.
4. Кондратенко, Н. В., Стрій, Л. І., Билінська, О. С. (2019). *Лінгвопрагматика політичного дискурсу: типологія мовленнєвих жанрів*. Одеса.
5. Кондратенко, Н. В. (2019). Гумор в українському політичному дискурсі. *Культура слова*. № 91. С. 112–121.
6. Кондратенко, Н. В. (2007). *Український політичний дискурс: текстуралізація реальності*. Одеса.
7. Лебідь, К. М. (2022). Філософія сміху: український гумор як протидія стресу під час війни. *Українські студії в європейському контексті*. № 5. С. 93–99.
8. Нагорна, Л. (2005). *Політична мова і мовна політика: діапазон можливостей політичної лінгвістики*. Київ.
9. Ненько, О. Є. (2010). Гумористичний дискурс як смислове поле конструювання політичної ідентичності. *Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка*. Соціологія. № 1–2. С. 76–84.
10. Степаненко, М. І. (2024). *Політика і війна: закономірності та парадокси мовного розвитку (2022–2023 рр.)*. Харків.
11. Стрій, Л. І. (2015). *Ритуальні жанри українського політичного дискурсу: структурно-семантичний і лінгвопрагматичний аспекти*: дис. к. філол. н. Одеса.

References

1. Aleksiiyevets, O. (2012). Istoriiia ta suchasnist politychnoi linhvistyky [History and Modernity of Political Linguistics]. *Ukraina – Yevropa – Svit : mizhnarodnyi zbirnyk naukovykh prats*. Vyp. 9. S. 248–255. [In Ukrainian].
2. Blynova, I. A., Zernetska, A. A. (2021). Humor yak riznovyd komichnoho: kryterii vyokremлення, teorii realizatsii i zasoby vyrazhennia [Humor as a Variety of the Comic: Criteria for Isolation, Theories of Implementation and Means of Expression.]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho*. Seriiia: Filolohiia. Zhurnalistyka. T. 32 (71), № 1. S. 35–43. [In Ukrainian].
3. Zahnitko, A. P. (2008). *Osnovy dyskursolohii* [Fundamentals of Discourseology.]. Donetsk. [In Ukrainian].
4. Kondratenko, N. V., Strii, L. I., Bylinska, O. S. (2019). *Linhvoprahmatyka politychnoho dyskursu: typolohiia movlennievnykh zhanriv* [Linguopragmatics of Political Discourse: Typology of Speech Genres.]. Odesa. [In Ukrainian].
5. Kondratenko, N. (2019). Humor v ukrainskomu politychnomu dyskursi [Humor in Ukrainian Political Discourse]. *Kultura slova*. № 91. S. 112–121. [In Ukrainian].
6. Kondratenko, N. (2007). *Ukrainskyi politychnyi dyskurs: tekstualizatsiia realnosti* [Ukrainian Political Discourse: Textualization of Reality]. Odesa. [In Ukrainian].
7. Lebid, K. M. (2022). Filosofiia smikhu: ukrainskyi humor yak protydiia stresu pid chas viiny [Philosophy of Laughter: Ukrainian Humor as a Counteraction to Stress during War.]. *Ukrainski studii v yevropeiskomu konteksti*. № 5. S. 93–99. [In Ukrainian].
8. Nahorna, L. (2005). *Politychna mova i movna polityka: diapazon mozhlyvostei politychnoi linhvistyky* [Political Language and Language Policy: The Range of Possibilities of Political Linguistics]. Kyiv. [In Ukrainian].
9. Nenko, O. (2010). Humorystychnyi dyskurs yak smyslove pole konstruiuvannia politychnoi identychnosti [Humorous Discourse as a Semantic Field of Constructing Political Identity]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu im. T. Shevchenka*. Sotsiolohiia. № 1–2. S. 76–84. [In Ukrainian].
10. Stepanenko, M. I. (2024). *Polityka i viina: zakonornosti ta paradoksy movnoho rozvytku (2022–2023 rr.)* [Politics and War: Patterns and Paradoxes of Language Development (2022–2023)]. Kharkiv. [In Ukrainian].
11. Strii, L. I. (2015). *Rytualni zhanry ukrainskoho politychnoho dyskursu: struktarno-semantychnyi i linhvoprahmatychnyi aspekty* [Ritual Genres of Ukrainian Political Discourse: Structural-Semantic and Linguopragmatic Aspects.]: dys. k. filol. n. Odesa. [In Ukrainian].

Nataliia KONDRATENKO
Anastasiia KUZNIETSOVA

COMIC METHODS IN UKRAINIAN POLITICAL DISCOURSE 2022-2024

***Abstract.** The study is devoted to the problems of Ukrainian political discourse in terms of expressing the comic. Attention is focused on the manifestations of the comic in the speeches of the President of Ukraine Volodymyr Zelensky and the jokes and memes of the period of the full-scale invasion of the Russian Federation into Ukraine. The dynamics of humorous discourse on the verge of intersection with political discourse are traced. The goal is to identify and analyze the methods of creating the comic in Ukrainian political discourse 2022-2024, in particular in the context of language strategies used by political leaders, media and public activists in the context of the war with the Russian Federation. The object of the study is the Ukrainian political discourse of 2022–2024, in particular, speech practices containing comic elements used in public speeches of political figures, media, social networks and political campaigns. The subject of the study is the techniques of creating the comic, which are used in the political discourse of Ukraine. Memes are analyzed as polycode manifestations of the comic, anecdotes and political jokes in the texts of the media and speeches of Ukrainian politicians. It is proven that in the Ukrainian political discourse the comic has become a tool for influencing public opinion, allowing to criticize the authorities, highlight social problems and mobilize society. Ukrainian political discourse in modern conditions of war demonstrates dynamism and the ability to adapt to challenges, combining seriousness and critical analysis with comic forms of expression. Comic techniques, such as humor, irony, satire and sarcasm, play a multidimensional role in this process. Comic in political discourse is not only a tool of communication, but also an important element of the struggle for national identity, maintaining morale and mobilizing society in times of war.*

***Keywords:** political discourse, humorous discourse, comic, meme, political joke, irony.*